

# svět katolickými očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XXII., číslo 6

30. 3. 2025 / neprodejné

**Z OBSAHU** Liturgické vzpomínky stárnoucího faráře  
Příběh odcizení II.  
Mediálně zdatní kněží

05

06

14



Foto: Zbyněk Šišpera / Člověk a Věra

## Proč se musím dřít?

Hrabu shnilé listí a nadávám. Proč se musím dřít? Proč si nemůžu dělat jen to, co mě baví?

A k tomu ještě ta postní doba! Jako by i bez ní nebylo to křesťanství samo o sobě tak náročné. Komu by vadily půlroční Vánoce a po nich hned Velikonoce? Půl roku cukroví a zbytek roku vajíčka a klobásky...

Tlačím další kolečko tlejících listů na kompost. Už toho mám plné zuby. Proč se pořád dřít? Do mého remcání se mi jako ozvěna vrací výčitky našich ratolestí, když je člověk tahá od lega k domácím povinnostem.

Jak krásný svět by byl, kdyby si každý mohl dělat to své, co ho baví. I ty děti jsou přece tak hodné, když si mohou nerušeně stavět své světy z barevných kostiček a rodiče je s ničím neotravují.

Ale to by tak hrálo, aby si jen hrály! Vždyť co by z nich vyrostlo? Bouří se ve mně zodpovědný rodič, který je hned na-

bádá: „Pojď mi pomoci hrabat listí!“ Tím se však spustí ten známý vodopád remcání: „Proč si nemůžeme dělat jen to, co chceme?“ Přemýšlím, po kom tak hudrují, když já jsem tak odevzdaný a poslušný, nebál bych se říct až tichý a pokorný srdcem i ústy...

Když se děti podaří dostat na zahradu, je to moc hezké. Všichni jsme spolu, nikdo neremcá, povídáme si, pomáháme si, jsme si blíží než každý sám u toho svého, co nás tak baví.

Možná ze stejných důvodů moudrá matka Církve zavedla postní dobu, aby z těch svých dětí něco kloudného pro svého nebeského Otce vychovala a připravila je na nikdy nekončící společenství svatých, kde pravděpodobně nebudeme každý sedět celou věčnost u svého lega, televize nebo mobilu.

Snad proto Církve každý rok volá: „Ukaž, jestli nejsi už závislý na těch svých požitech! Na měsíc a kousek je dej stra-

nou a pomoz Bohu shrabat zahánějící listí na zahradě tvého srdce. Posbírej je a dotlač to do zpovědnice. Neboj se, nemusíš remcat, nebudeš na ten půst sám, užijete si to s Otcem, bude vám spolu dobře, poradí ti, jak to vše dělat líp. Budeš víc s ostatními, pomůžete si.“

Nakonec ta postní doba nevypadá tak strašně, a dokonce může být i hezká jako to odpoledne na zahradě. Jde o to jen na chvíli vstát od toho svého, co mi připadá důležitější než Bůh a ostatní, a strávit čas v rozhovoru s Otcem. Společně uklidit, co překáží a zahánívá. Být s druhými, naslouchat a pomoci tomu, kdo potřebuje. Půst, zpověď, modlitba i almužna... Vůbec nechápu, proč je kolem toho tolik remcání...

MgA. Štěpán Pospíšil  
šéfredaktor časopisu pro ministranty  
Tarsicius  
převzato se souhlasem autora  
z [www.farnostjablonec.cz](http://www.farnostjablonec.cz)

## Nejlepší je prostě pomoci: Pochod pro život 2025

V sobotu 26. dubna 2025 se v Praze uskuteční Pochod pro život organizovaný Hnutím Pro život ČR. Toto společenské gesto je určeno desítkám tisíc žen a rodin, které čekají nečekaně dítě a chtějí mu dát šanci, pokud jim někdo pomůže.

Pomoc má smysl, když se o ní ví. Ročně se jedná o 15 tisíc žen a jejich nenarozených dětí, které čelí nejistotě nečekaného mateřství a možná neví, že existuje dostupná pomoc. Pochod pro život vyjadřuje podporu těhotným ženám a jejich rodinám a navrhuje politikům konkrétní prorodinná, daňová a demografická opatření.

### Program

- 11.00 mše svatá za těhotné ženy a jejich nenarozené děti ve svatovítské katedrále. Pro vstup je z kapacitních a bezpečnostních důvodů nutné se předem přihlásit.

- 12.30 happening na Hradčanském náměstí s programem pro malé i velké účastníky. Pro předem přihlášené bude

připraveno občerstvení. Součástí bude uspořádání českého rekordu nejdelšího řetězu z papírových miminek s předáním prezidentovi na Pražské hradě.

- 14.00 Pochod pro život z Hradčanského náměstí centrem Prahy na Václavské náměstí

*cirkev.cz, pochodprozivot.cz*

## Kanada ukončila vyšetřování údajných hromadných hrobů v církevních školách

Kanadská vláda zastavila vyšetřování tvrzení o hromadných pohřebištích dětí v bývalých internátních školách provozovaných církví poté, co nebyl nalezen ani jediný hrob. Obvinění z týrání a vražd stovek domorodých dětí vyvolala v Kanadě vlnu zlosti, která vedla k žhářským útokům, vandalismu a znesvěcení přibližně 120 kostelů.

Hysterie se dostala až do Vatikánu, kde papež František během modlitby Anděl Páně vyjádřil lítost nad „šokujícím objevem pozůstatků 215 dětí“. Kanadská vláda vytvořila Národní poradní výbor pro internátní školy, pohřešované děti a neoznačené hroby, aby prošetřil obvinění a rozsah údajného týrání a vražd domorodých dětí křesťany evropského původu. Po třech letech pátrání, které stálo 216,5 milionu dolarů, však nebyly nalezeny žádné lidské ostatky. Vláda proto tiše stáhla financování výboru, který bude na konci měsíce rozpuštěn.

Crystal Gail Fraserová, členka výboru, označila rozhodnutí za „zradu“, přestože se nepodařilo najít žádné důkazy o vraždách. „Ztrácíme ze zřetele naše hodnoty pravdy a usmíření,“ uvedla pro *CBC News*. Hysterie vypukla v roce 2015,

kdy se objevilo tvrzení, že v internátní škole Kamloops byly pomocí georadaru objeveny hroby 215 dětí. Přestože následné průzkumy žádná těla neodhalily, kanadský premiér Justin Trudeau ještě loni veřejně tvrdil, že k vraždám skutečně docházelo. Školy, které byly většinou provozovány katolickou a anglikánskou církví a financovány vládou, měly za úkol vzdělávat domorodé děti od konce 19. století až do 90. let 20. století. Z archivních záznamů vyplývá, že některé děti v těchto školách zemřely, většinou však na nemoci jako tuberkulóza.

Přesto mnozí Kanadčané stále neradi přiznávají, že obvinění nebyla potvrzena. Například Regent College, evangelikální vysoká škola na kampusu Univerzity Britské Kolumbie, zrušila přednášku britského anglikánského duchovního

a uznávaného historika Lorda Biggara poté, co ho studenti označili za „obhájce internátních škol“ a „popírače hromadných hrobů“. V reakci na zrušení svého vystoupení lord Biggar obvinil vysokou školu z „podporování agresivně represivní kultury v Kanadě, která je investována do příběhu, jenž nespravedlivě diskredituje práci křesťanských misijních škol a ospravedlňuje vypálení desítek křesťanských kostelů“.

*Catholic Herald*  
přeloženo

## Opomíjená souvislost mezi masovou migrací a epidemií znásilnění v Evropě

Statistické údaje ukazují, že nárůst počtu sexuálních útoků na ženy souvisí s rostoucí imigrací, což je skutečnost, které je ochotna čelit pouze evropská pravice.

Nárůst sexuálního násilí v Evropské unii v posledních letech vyvolal intenzivní debatu o tom, jakou roli v těchto zločinech hraje masová imigrace. Zatímco někteří politici a media se snaží tuto souvislost bagatelizovat, oficiální údaje a četné zprávy ukazují jinou realitu. Vliv masové imigrace, většinou z regionů s hodnotovým systémem a kulturními normami, které se zásadně liší od evropských, ohrožuje bezpečnost a sociální soudržnost v mnoha městech na kontinentu.

Podle Agentury Evropské unie pro základní práva zažila přibližně každá desátá žena v EU od svých patnácti let nějakou formu sexuálního násilí. Stálý nárůst těchto trestných činů v posledních letech přitom nelze přičítat výhradně zvýšené informovanosti a oznamování.

Ve Španělsku vzrostl počet nahlášených případů sexuálního násilí souběžně s nárůstem imigrace. V roce 2021 bylo zaznamenáno 15 845 stížností na sexuální trestné činy, což je o 8 % více než v předchozím roce. Podle údajů španělského ministerstva vnitra tvořili přibližně 15 % pachatelů cizinci, přičemž nejvíce zastoupené národnosti byli Maročané (25 %) a Rumuni (15 %). Navzdory rétorice španělského ministerstva pro rovnost a miliardám eur investovaným do „genderové rovnosti“ skončil rok 2024 rekordním počtem 5258 napadení a znásilnění a 47 zavražděných žen.

Také Itálie zaznamenala nárůst sexuálních trestných činů spáchaných cizinci. Podle údajů italského statistického úřadu Istat bylo v roce 2020 zaznamenáno 4886 případů znásilnění, což je o 5 % více než v roce 2019. Pachatelé byli ve 30 % případů přistěhovalci, přičemž nejčastěji šlo o útočníky z Rumunska, Maroka a Nigérie. Situace ve Francii se příliš neliší, podle údajů francouzského

ministerstva vnitra bylo 25 % pachatelů cizího původu, přičemž převažují pachatelé z Alžírsko, Maroka a Tuniska. V roce 2022 bylo zaznamenáno 34 000 trestních oznámení na znásilnění, což představuje 15 % nárůst oproti roku 2021.

Dalšími dvěma zeměmi, které jsou tímto jevem obzvláště postiženy, jsou Belgie a Německo. V roce 2021 zaznamenala Belgie 5000 oznámení sexuálního násilí, přičemž 20 % pachatelů bylo zahraničního původu. Německo, jedna ze zemí nejvíce zasažených migrační krizí z roku 2015, zaznamenalo v roce 2022 11 500 případů znásilnění, přičemž alarmujících 40 % pachatelů bylo syrského nebo afghánského původu.

Ve Velké Británii jsou počty sexuálních útoků ze strany gangů migrantů obzvláště šokující. Skandál v Rotherhamu, kde bylo v letech 1997–2013 zneužito nejméně 1400 dívek organizovanými skupinami pákistánského, kurdského a kosovského původu, odhalil nečinnost úřadů ze strachu z obvinění z rasismu. V roce 2022 bylo zaznamenáno 70 000 trestních oznámení na znásilnění (191 oznámení denně), což je o 25 % více než v roce 2021.

V roce 2022 byly Švédsko, Island a Francie třemi zeměmi s nejvyšším počtem případů znásilnění na 100 000 obyvatel: Švédsko s 200,34, Island se 165,32 a Francie se 126,08. Nejbezpečnějšími zeměmi byly Řecko, Severní Makedonie, Litva, Albánie a Maďarsko s přibližně šesti nebo méně případy.

Javier Villamor  
*The European Conservative*  
přeloženo

## SLOVO KNĚZE

Nedávné slavnosti sv. Josefa a Zvěstování Páně, jsou připomínkou nejen významné události pro naši spásu a Pěstouna Páně, ale také nám okrajově připomínají, že jaro, alespoň to astronomické, je tady, a kdo si nenatrhal včas kočičky, bude mít na Květnou neděli v průvodu odkvetlé kocoury. Ale to není to nejdůležitější, kočičky se dají nahradit jakoukoli jinou větví nebo palmovým lupenem zakoupeným v květinářství.

Začíná jaro a to znamená, že se k nám začnou vracet tažní ptáci a opět si budou stavět hnízda i tam, kde se nám to nehodí ani nelíbí. Typickým příkladem mohou být vlaštovky a jiřičky, které si vyberou místo třeba tam, kde je nová fasáda. Naštěstí na toto ptactvo, jehož jednotlivec jaro nedělá, myslí stát a oceňuje zničení jeho hnízda na dvacet tisíc korun. A samotné vlaštovky? Ty si zpravidla postaví hnízdo nové a na tom samém místě. Takže tady máme dvojí náhradu. Stát vám vezme dvacet tisíc a ptáci vám i nadále budou ničit fasádu a kálet na zápraží.

Co se však nedá nahradit, je lidský život, protože každý z nás je Bohem obdarovaný životem, se kterým On sám má své plány. A právě slavnost Zvěstování Páně je také připomínkou těch, jejichž příchod na tento svět se zrovna těm, kteří ho sami zapříčinili, nehodil a nelíbil, takže ho zarazili. A tady začínám tak nějak chování státu nechápat. Zatímco pokutuje maření hnízdění lapačů hmyzu (což je jistě chvályhodné), maření klíčícího života potenciálního daňového poplatníka (což je svým způsobem pro stát sebevražedné) ho nechává zcela chladným a ještě to mnohdy ústy svých některých reprezentantů hájí jako lidské právo, zatímco ti ostatní (z nichž jsou někteří prý křesťané) zarytě mlčí. Jsou prostě věci, které asi nikdy nepochopím.



Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem.  
farář farností Lomnice nad Popelkou,  
Libštát a Nová Ves nad Popelkou



# KDO JE BEZ HŘÍCHU, AŽ HODÍ KAMENEM

6. dubna 2025 – 5. neděle postní – Jan 8,1–11

## Alcuin

Pomazání olejem přináší úlevu oslabeným a trpícím. Olivová hora symbolizuje výši Pánovy lásky, neboť řecké slovo *eleos* znamená milosrdenství. Toto tajemství dokonale vystihují i vlastnosti oleje: vznáší se nad všemi tekutinami a jak říká žalmista, jeho milosrdenství je nade všemi stvořeními (srov. Ž 145,9). Dále se praví: „brzo ráno se zase objevil v chrámě“, aby naznačil, že když začíná den Nového zákona, musí projevit a udělit milosrdenství věřícím (tedy ve svém chrámu). Jeho ranní návrat značí východ nové milosti.

Posadit se znamená pokoru vtělení. Když se tedy Pán usadil, lidé k němu přicházeli: když se v přijaté lidské přirozenosti zjevil jako viditelný, mnozí ho začali poslouchat a věřit v něho, protože jim byl blízký svou lidskostí. Pokorní a prostí lidé obdivovali jeho slova, zatímco zákoníci a farizeové se ptali ne proto, aby se poučili, ale aby ho lapili do pasti; proto následuje: „Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu.“

## Augustin

Již dříve si všimli jeho velké laskavosti. Jako učitel přinesl pravdu, jako osvoboditel laskavost a jako soudce spravedlnost. Lidé uznávali pravdivost jeho slov a jeho zdrženlivost vůči nepřátelům chválili jako laskavou. Proto mu nastražili past v oblasti spravedlnosti. Řekli si totiž: pokud ji propustí, nezachová spravedlnost, protože Zákon přece nemohl přikázat nic nespravedlivého. Proto se na Zákon odvolávají: „Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Chtěli ho obvinít, a proto evangelista dodává: „Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat.“ Pán však svou odpovědí zachová spravedlnost, aniž by se odchýlil od laskavosti.



Pieter Bruegel mladší: Kristus a žena obviněná z cizoložství (cca 1600)

Následuje totiž: Ježíš se sehnul a psal prstem na zem.

Nepověděl: „Nekamenujte ji,“ aby se nezdálo, že mluví proti Zákonu. Ale také neřekl: „Ukamenujte ji,“ protože nepřišel zničit, co nalezl, nýbrž hledat, co bylo ztraceno. Co tedy odpověděl? „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první.“ Toto je hlas spravedlnosti. Ať je hříšnice potrestána – ale ne hříšníky. Ať se Zákon naplní – ale ne těmi, kdo jej sami porušují.

Nakonec zůstalo jen dvoje: bída a milosrdenství. Následuje: „Zůstal on sám a žena před ním.“ Tato vyděšená žena snad očekávala trest od toho, u koho nemohla nalézt hřích. On však, jen co svými spravedlivými slovy odehnal své odpůrce, pozvedl k ní laskavý pohled a zeptal se jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ „Nikdo, Pane,“ odpověděla.

Dříve jsme slyšeli hlas spravedlnosti, nyní slyšíme hlas laskavosti: „Ani já tě neodsuzuji.“ Možná ses bála, že tě odsoudím, protože u mě nenajdeš hřích.

Ale co to znamená, Pane? Jsi snad shovívavý k hříchu? Určitě ne! Všimněme si, co následuje: „Jdi a od nynějška už nehřeš!“

Ani Pán tedy hřích neomlouvá. Odsoudil ho – ale ne člověka. Kdyby byl učitelem hříchu, řekl by: „Jdi a žij si, jak chceš. Buď si jistá, že tě vždy osvobodím, kolikrát budeš chtít hřešit, i od pekelných muk.“ To však neřekl. Ať si toho všimají ti, kdo u Pána milují laskavost, a ať se bojí pravdy: Pán je shovívavý i spravedlivý.

## Béda

A pokud jde o minulost: když psal prstem po zemi, ukázal, že je tím, kdo kdysi napsal Zákon do kamenných desek.

*přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle [www.catena aurea.sk](http://www.catena aurea.sk)*

# LITURGICKÉ VZPOMÍNKY STÁRNOUCÍHO FARÁŘE VI.

*Malá Strana se svými barokními kostely!*

V době mého mládí byla ještě obydlena „normálními lidmi“, a tak do všech kostelů chodili věřící a každý ten kostel měl svou obec... Pravda, byl tam takový kádr honičů mší, chodili hlavně v neděli z jedné mše na druhou. Ale tramvajové spojení fungovalo i pro přespolní. Velkým vynálezem byla „polední mše“; ve 12.15. Začal s tím už P. Reinsberg na Starém Městě u sv. Havla v roce 1969 a u sv. Tomáše to pak bylo ve stejnou dobu. Tedy ve všední dny. Malostranský, nesmírně útulný kostel sv. Josefa míval celoročně celodenní Výstav Nejsvětější Svátosti oltářní a aspoň pár lidí se tam vystřídalo; zacházeli tam i kněží, kteří cestovali Prahou. Panu profesoru Pokornému budiž připočteno ke cti, že se účinně zasadil o to, aby ani při generální opravě interiéru nebyl Výstav přerušen: konal se v kapli ctihodné Marie Elekty, kde kdysi byla posmrtná schrána této zakladatelky pražského Karmelu umístěna.

Jednoho dne se pan profesor zranil, když upadl na schodech litoměřického semináře (byl tehdy děkanem Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty) a léčení bylo dlouhé. Museli ho zastupovat kněží-sousedé, kterým ne moc vyhovoval obětní stůl, který byl umístěn i v chórové kapli za presbytářem, kde se ve všední dny sloužilo (v neděli to bylo v kostele pod lešením...). Byl úzký, a taktak se na něj vešlo to nejnужnější. U sv. Tomáše zahálela jiná menza barokních tvarů, trochu hlubší, tak se přinesla, nu, a přirázila se ke zdi, pod pěkné retabulum s obrazem sv. Josefa. Vypadalo to mnohem estetičtěji a praktičtěji, i když to jaksi nebylo „podle nových předpisů“. Jednoho dne se pan profesor nečekaně vrátil... A tak kostelnice paní Štěpánová udělala honem „šup“ a bylo to zas „čelem“. Pak se šoupało podle toho, kdo celebrouval. Pan profesor, když potom zřizoval pevný obětní oltář v opraveném kostele, se vyjádřil:

*Aspoň to nikdo nebude moct pošupovat, hohó!*

Já už tehdy pevně směřoval na kněžství. Ovšem v kostele sv. Tomáše se stále sloužilo „zády“, kromě Zeleného čtvrtku a Velkého pátku. Dodnes nevím, proč P. Mareček tuhle výjimku prosazoval. Snad aby ukázal, že není přímo „lefébvristou“ nebo aby přece jenom byl oltář na takové svátky trochu blíž k lidem. Ve všední dny se tam totiž sloužilo u bočního *Ecce homo*, zatímco v neděli se používal starý, hodně vzdálený hlavní oltář s krásnými obrazy sv. Augustina a sv. Tomáše. Také se u něj pravidelně konaly „slavné mše svaté“ s jáhнем a podjáhнем (šlo o dva kněze, oblečené do dalmatik) a mohutnou hudbou, opatřovanou sborem a orchestrem *Cantores Pragenses* pod vedením † Josefa Hercla. Na pouť býval zván i pan profesor Pokorný. A ten mi jednou po takové paradě řekl: *Na tohle zapomeňte, Honzíku! Tam* (rozuměj: v semináři) *budete vychováván v úplně jiném duchu!* (No, byl jsem vychováván, ale primici jsem měl navlas takovou! A pan profesor mi na ní dojatě řečnil.)

V roce 1971 se malostranští kněží dohodli, že se uspořádá společná slavnost Božího těla. Úřady ještě byly tolerantní, a tak se průvod konal z mikulášského kostela po horním Malostranském náměstí, s využitím morového sloupu s oltáříkem. Byla to po letech přímo senzace. Ovšem do průvodu samotného se z ostychu zapojilo jen málo lidí a většina postávala jako diváci na chodnících. Pak se to zkusilo ještě jednou o rok později – další rok už *by mohlo něco někoho zajet*, jak zdůvodnili soudruzi na Ústředním národním výboru hlavního města Prahy. Zůstalo se tedy v kostele sv. Mikuláše a musím říct, že to se mi líbilo mnohem víc. Mělo to tak být i další rok, jenže: Někdo horlivý se zeptal vatikánských úradů, neznalých podmínek v ČSSR, zda je při-

průvod ke čtyřem oltářům jen uvnitř kostela? Úřední odpověď zněla *NEGATIVE*, čili ne. Lidé byli dost rozzlobení, někdo pronesl pravdivé, že kdo se moc ptá, moc se dozví.

Jen jediný duchovní, P. Klíma, zachoval klid, a konstatoval: *Aspoň bude míň práce!* P. Mareček od sv. Tomáše zas řekl: *No, ehm, bude míň parády a víc zbožnosti.* Uspořádali jsme místo průvodu tichý Výstav. (Později se na tuhle instrukci nějak pozapomnělo a sám pan kardinál Tomášek začal průvod Božího těla konat uvnitř katedrály a po jeho příkladu i kněží v dalších pražských kostelích, včetně sv. Tomáše. Zda i u sv. Mikuláše, to už se nepamatuji...)

*Lávíček*, jak se prof. Pokornému říkalo, byl dobře zapsán, a tak věděl, jak na úřady. Když se všude zakazovaly kytařové mše, on to na příslušných místech zdůvodnil slovy, že jde o liturgický experiment, na který on, habilitovaný liturgik, musí mít přece právo! A tak celá léta normalizace u sv. Josefa zpívali jednou za měsíc tzv. Malostranští usedlíci. Neznělo to tam špatně. Jen jim trochu překážely varhany, které byly pak při opravě interiéru přeneseny do jednoho kostela na Rakovnicku.

*P. Jan Gerndt*



*P. Mgr. Jan Gerndt  
emeritní farář ŘKF Praha-Zbraslav*

# PŘÍBĚH ODCIZENÍ II.

Pokračování z předchozího čísla

## Komu to říct?

Nikdo přesně neví, kde začít. Každý příběh, který začíná na jednom místě – jako úhledný a uspořádaný –, se nekontrolovaně rozrůstá. Minulost, přítomnost a budoucnost splývají. Za své nepřítomnosti tyto děti obývají ve stejném okamžiku každý věk: jako s touhou očekávané dítě, šťastné dítě, náročný adolescent, neklidný mladý dospělý, který teď žije kdoví kde a dělá kdovíco.

Zatímco si povídáme, Jane, Jo a Andrea přemítají o tom, jak byly vychovávány a co se jako rodiče snažily dělat jinak. Jo vyrůstala v padesátých letech 20. století v konzervativní části Spojených států. „Feminismus tam neprorazil,“ říká s kyselým úsměvem. „Jako žena jste mohla být sekretářkou, učitelkou nebo prostě zůstat doma.“ Jo si nic z toho nevolila a odešla studovat na univerzitu, aby se mohla stát psychoterapeutkou se zaměřením na rodiny a vztahovou terapii. Když měla sama vlastní děti, rozhodla se trávit se svými syny co nejvíc času. Ale po rozvodu s Drewovým otcem ji Drew „od sebe odstrkoval a odstrkoval. Ukazovala jsem mu, že tohle fungovat nebude a že nikam neodejdu.“ Nicméně jí dělá starosti, že si Drew zvnitřnil přesvědčení, „že s ním něco není v pořádku a kvůli tomu s ním jeho táta nechce být“.

Po studiích se jejímu synovi nedařilo ukotvit se. „Dál jsme ho podporovali a pomáhali mu začínat znovu.“ Jo si s manželem – Drewovým nevlastním otcem – koupili velký dům, aby pro Drewa vždycky měli místo, a Drew se nastěhoval do suterénu. V určitém bodě ale Drew přestal chodit do práce a začal se chovat divně: „Prostě se změnil. Z mého milujícího, pečujícího syna se stal tenhle manický, zlostný a nevrlý člověk. Jasně šlo o psychickou krizi.“ Jeho terapeut, zaměřený na potvrzování genderové identity, byl bohužel jiného názoru. S jeho podporou začal Drew užívat estrogen. Jeho duševní zdraví se dál zhoršovalo a čím



Foto: Alexander Grey / Unsplash

dál víc se uzavíral do svého on-line světa. Kvůli jeho náladovému chování začalo být náročné s ním žít. Tolik jsme se snažili vydržet to s ním, ale nakonec jsme ho museli požádat, aby odešel. Od té doby od něho nemáme žádné zprávy. Bydlí deset minut od nás, ale už jsme ho víckrát neviděli.“

Dům, kde Jo a její manžel bydleli s Drewem, je děsil. „Ten dům jsme koupili proto, abychom mohli být všichni společně... stal se pro nás vězením vzpomínek.“ Nakonec dům prodali a přestěhovali se jinam. „A svým způsobem lžu. Někdy říkám, že mám jen jedno dítě. To jsem nikdy dřív nedělala. Připadá mi to jako strašlivá zrada. Ale na koho se dá spolehnout? Kdo člověka pochopí? Cítím, že lhat není správné, ale představa, že někdo pochopí, čím procházíme...“ Hlas se jí zadrhl. Nedokáže si představit, že by jí někdo porozuměl. „Komu to říct?“

„Hloubka té bolesti a ztráty vůbec není snadno sdělitelná,“ říká Jane. „Ve skutečnosti není, kdo by ji dokázal pojmut, kromě jiných matek, které

procházejí tímtež.“ Jane zmiňuje matku, o které ví, že se o podporu obrátila k Anonymním alkoholikům. „Prostě nikomu neříká, na čem je její dítě závislé.“ Nikdo se neptá.

„Nejenže ztratíte své dítě – přijdete i o svou rodinu a přátele,“ říká Andrea. „Ztratíte víru v lékaře a instituce. Je to, jak byste se zapojili do Programu ochrany svědků, museli se pod novou identitou přestěhovat na nové místo a vůbec nesměli mluvit o své minulosti.“

## Chvilé pochybností

Všechny tři ženy popisovaly chvíle, kdy jejich děti vyjadřovaly pochybnosti. Drew se jednou večer obrátil k matce a řekl: „Mami, myslím, že jsem prostě spadl do té genderové jámy. Musím se z ní dostat ven.“

„Mluvil o svých pochybnostech a pocitu, že se do něčeho chytil. Tahle jeho druhá část se na pět minut probrala,“ vzpomíná Jo. „Kdo naslouchá téhle části jeho bytosti? Je úkolem terapeutů mluvit s touto druhou částí a pomáhat mu ten zápas prozkoumat.“



I Janina dcera se na krátký okamžik znovu vynořila: „Byla tak hluboko ponořená do toho světa trans, že s námi sotva promluvila,“ říká Jane. „Nenáviděla nás. Ale jednou večer procházela v parku kolem nějakého koncertu dětí a uslyšela všechny ty lidové písničky, které jsem jí zpívala. Zavolala mi a řekla: ‚Myslím, že jsem neměla pravdu. Myslím, že chci mít jednu děti. Myslím, že chci být učitelkou. Zapomněla jsem všechny ty písničky, cos mi zpívala, a pak jsem si vzpomněla.‘ A rozplakala se. Byla naplno zpátky.“

Ta chvíle netrvala dlouho. „Vydrželo to půl hodiny. Potom šla na večírek se svými trans přáteli, ječela na nás a odešla. Během hodiny se vrátila do svého smutku a zlosti. Přesně tohle dělá dětem tenhle názorový systém. Vezme jejich skutečné já a zlikviduje ho. Pro své já, které se radovalo z pohledu na to, jak děti tancují, neměla žádnou podporu. Teď je opět tím člověkem, který si myslí, že vůbec neměl dětství a vlastní děti nikdy nechce.“

Vzpomíná na jiný rozhovor, kdy jí Laura zavolala v slzách a říkala: „Tolik jsem toho řekla a nemůžu to vzít zpátky.“ Nechtěla mi povědět, co řekla, ale vím, že to bylo to, že je trans. Věděla, že z toho nemůže vycouvat bez ponížení. Byla v pasti očekávání a nadšení všech kolem sebe. A také v pasti svých vlastních velikášských veřejných prohlášení. „Člověku, který takhle veřejně vyhlásí svou trans identitu, může připadat, že není cesty zpět. ‚Jak by mohla všem říct, že si to rozmyslela?‘ ptá se Jane. ‚Pojí se s tím tolik studu: pět let života. Odřízla se od svých blízkých. To jsou krajní činy. Jak by pak mohla otočit a říct: ‚Neměla jsem to dělat?‘ Zabetonovala se a pak jí všichni ostatní pomáhali zůstat zabetonovaná. Všem na té identitě tolik záleželo. Tolik lidí v jejím okolí mé dceři ztížilo od toho odejít, pokud by někdy chtěla.“

„Moje dítě, dítě, které jsem znala, nedává to smysl,“ říká Andrea. „Proto je to tak destabilizující. Dítě, které jsem znala, by se tomu vysmálo, pomyslelo by si, že to je hloupost, a pak by šlo něco postavit.“ Synovu trans identitu chápe jako masku, za kterou se schovává sám před sebou. „Isaaca milujeme. Je to naše dítě.



Foto: Alexander Grey / Unsplash

Ale ten druhý člověk je prostě cizí.“

„Podle toho víme, že se děje něco nepřírozeného,“ podotýká Jane. „Všichni jsme své děti znali jako vztahové, ohleduplné, schopné sebereflexe, emočně inteligentní. Všichni jsme doma vedli emočně náročné rozhovory. V naší širší rodině došlo v minulosti k odcizení, kdy lidé nebyli schopni takové rozhovory vést, řešit rozdílné pohledy a tolerovat konflikt. Rozhodli se, že už spolu nebudou mluvit. Vždycky jsme tedy říkali: ‚Tenhle vzorec naší rodinou končí. V naší rodině o všem mluvíme. V naší rodině tohle neděláme. Dokážeme to společně probrat. Zvládneme dělat i těžké věci. Nemusíte se bát za námi přijít.‘ A to všechno bylo prostě smeteno, protože přišel ten nový člověk a zabydlel se v těle mé dcery. Všechny ty hodnoty jsou ztraceny a všechny ty vzpomínky zapomenuty. Už to nebyla ona. Laura, kterou jsem znala, člověk, kterého chovám ve své mysli... Nevím, jestli ten člověk ještě existuje.“

### Co je cílem?

Když přijde řeč na odcizení, každý má radu. Napište dopis, povolně se podříďte každé stížnosti dítěte. Za všechno se omluvte. Přijměte tranzici. Ve všem ustupte. Ať zazní jakákoli rada, Jo říká: „Nikdy jsem neslyšela: A pak se jejich dítě vrátilo domů.“

„Co je cílem?“ ptá se Jane. „Zachovat vztah se svým dítětem za každou cenu? Degradovat sama sebe, říkat nepravdy a souhlasit s nepravdami, jen abych udržela vztah bez ohledu na to, jak vypadá?

Řekla jsem si, že udělám cokoli, abych svou dceru získala zpátky. Ale když prohlásila, že musíme přiznat, že jsme bigotní a transfobní, s tím jsem souhlasit nemohla. Tahle zkušenost svým způsobem zničila moji identitu jako matky. Ale kdybych dovolila, aby mi vzala i moje etické zásady jako člověka, už bych nevěděla, kdo jsem... Důvodem, proč jako rodič něco děláte nebo říkáte, někdy není to, že vaším jediným cílem je zachránit své dítě. Někdy se také snažíte zachránit sami sebe, abyste se sebou dokázali žít. A může to znamenat, že pokud je tohle moje poslední šance mluvit s mým dítětem, potřebuji jí říct: ‚Může tě to silně poškodit.‘ Jinak bych v noci nemohla spát.“

Jo říká, že v Drewových nových kružích „je člověk oceňován za každý rok, kdy nemluví se svými rodiči. Říká svým novým přátelům: Podívejte, jak jsem silný. Naše děti musí odepsat minulost. To znamená, že musí odepsat i nás, protože tu minulost představujeme. Máme se tedy dál objevovat a připomínat jim, že minulost mají, i když je to rozčiluje.“ Odmlčí se. „Jako máma ho chci prostě vyzvednout a říct: ‚Vrať se, pomůžeme ti, nemusíš v tom zůstat, děláš nám to, co udělal tvůj táta tobě. Chápu, co děláš. Ale vrať se. Mám tě ráda.‘ Ale není prostor to říct. Už k němu nemám přístup. To je pro mě ze všeho nejtěžší. Několik let jsem si myslela, že se mi podaří najít nějaký způsob, jak se dostat dovnitř. Myslela jsem si: ‚Udělám cokoli. Budu lhát, jestli budu muset.‘ A teď si uvědomuji, že nemůžu

říct nic. Nemám žádný hlas.“

Jo, Andrea a Jane si dělají starosti, že snahou překlenout odstup riskují, že zatlačí své děti ještě dál. „Všechno ve vás říká: Jdi se postavit mezi své dítě a všechno, co se tvému dítěti snaží ublížit.“ Ale, jak říká Jane, „nemůžeme naše děti nahánět, protože čím víc za nimi běháme, tím od nás utíkají dál“. „Roky jsem ji naháněla a nikdy se mi ji nepodařilo chytit. Takže se postavíte na místo, rozpráhnete ruce a doufáte, že se k vám vrátí. Všem ostatním se to ale jeví, jak byste byli pasivní. Nikdo kromě nás s manželem se nikdy nedozví, kam až jsme ve snaze udržet spojení zašli.“

### Příběh odcizení

Napsat tento článek mi trvalo dlouho. Špatně se mi hledala slova. Jako vypravěč mám za úkol dát příběhu určitý tvar a význam. Ale ať jsem se ho snažila vyprávět jakkoli, leccos zůstávalo viset ve vzduchu a nic nedávalo smysl.

Možná ale právě tak vypadá příběh odcizení.

Je jako zlý sen, kde nic nedává smysl – jako ty sny, ve kterých mluvíte a nikdo vás neslyší nebo slyší něco úplně jiného, než říkáte, a příkládá se tomu špatný význam. Tohle ale není sen.

Eliza Mondegreenová  
Fairer Disputations  
Přeložila Alena Švecová



Eliza Mondegreen  
spisovatelka, věnuje se výzkumu  
genderové identity

## ALKOHOL, EROTIKA A JEŽÍŠ

Volné pokračování článku *Pívečko a Eucharistie*

Praha je zdá se pro našeho Pána Ježíše Krista poněkud ošidnou půdou. V početných kostelích stověžatá matičky hlavy účastníci se bohoslužeb šednou a ubývají. Dostat mladší ročníky na mši svatou to chce „velikej hever“, jak zpívá Vladimír Mišík (ten ovšem hned dodává, že ho slušně řečeno nemá). Jeden z panáčků si proto řekl, že když nejdou lidi za Pánem, že musí Pán za lidmi (asi poučen horou a Mohamedem), a tak zkusil hrát (rozuměj celebrotat) v hospodě, jenže arcibiskup mu pískl ofsajd. Pozorný rozhodčí. Vždyť Ježíš přece řekl: „Následuj mě.“ A ne: „Následuji tě.“ A až ten, kdo následoval, došel do večerádky a teprve tam přijal Eucharistii. Už ten Břevnov ale nechme...

Tentokrát chci napsat o tom, že ani v tramvaji to nemá Ježíš lehké. Po krku mu totiž jde Zdeněk Hřib, pirátský politik ve vedení města. Ten na sociálních sítích dal najevo, že ve veřejné dopravě už na lidi „nebudou vykukovat láhve vodky, Ježíš ani pozvánka do erotického klubu“. Kladu si proto otázku: Proč se Ježíš ocitl na blacklistu ve společnosti alkoholu a erotiky? Co mohou mít společného? Proč nás před nimi levičáci potřebují chránit?

Zkusme na to jít logicky: alkohol a erotika člověka lákají a ohrožují zároveň. A Ježíš vlastně také. Piráti a všichni s podobným bezhodnotovým postojem ovšem nemohou rozlišit znaménka, která jsou podstatná: Zatímco u alkoholu a erotického klubu je příjemný požitek vystrídán nepříjemnými důsledky kocovinou, závislostí, výčitkami svědomí, rozpadem rodiny... u Ježíše po nepříjemném zápolení s vlastní hříšností či vezdejší pronásledování následuje příjemná a věčná (!) spása duše.

Skoro bych řekl, že tato kampaň má ještě jeden hlubší, rovněž nihilistický podtext. Dostojevskij píše, že bojištěm, na kterém se utkává Bůh s ďáblem, dobro se zlem, je lidské srdce. Připusťme proto metaforu, že tramvaj je jako lidské srdce a alkohol s erotikou na jedné straně a Ježíš na straně druhé představují zlo a dobro. Pak přijde někdo, kdo si myslí, že boj dobra a zla vyřeší tím, že všechny tři vyžene z tramvaje. Mír hned a za každou cenu, bez ohledu na to, co je dobré a co zlé, kdo zlo působí a kdo zlem trpí! Pánové, Hříbe a Trumpe, můžete si podat ruce... a přihlášku do klubu odhalených falešných mesiášů.

Máme co do činění s někým, kdo má

tu pýchu stavět se nad vodku, erotiku a Ježíše coby aktéry boje v našich srdcích, rozhodovat o tom, zda se utkání mezi ctností a neřestí smí hrát, myslet si, že za nás vybojuje to, co si máme vybojovávat sami, umlčovat svědomí a znemožňovat tolik potřebný zápas o spásu duše. Anebo s někým, kdo se Ježíše bojí, protože ho nezná. Nezapomeňme, že ti, kdo umlčují svědomí, berou lidem svobodu.

Na závěr doporučení mykologa: Hřib pirátský (*Boletus satanas ssp. pirata*) ne-sbírat. Když už se vám dostane do ruky, patří do koše, ne do volební urny.

Vojtěch Macek



Ing. Vojtěch Macek  
pracovník církevní správy



# CO NÁM UKÁZAL SPOR O BŘEVNOVSKOU MŠI

Před pár dny ke mně doputovala studie prof. Františka Kunetky, která už asi vyšla daleko dřív. Když jsem ji četl, uvědomil jsem si něco závažného a chci se o to podělit.

Pochopil jsem, že vášnivá a novinářská jako vždy nafouknuté debaty nejsou tím podstatným, co se odhalilo. Případ P. Marka O. Váchy je zcela prostý. P. Vácha v břevnovské sýpce odsloužil mši, přičemž se dotkl hranice liturgických pravidel, a dokonce ji i překročil. Kdyby bohoslužbu lépe promyslel, mohlo vše proběhnout v klidu. Chápu to, všechno teď děláme ve spěchu. Vysílání *TV Noe* znepokojilo některé věřící, kteří žádali nápravu. Pražský arcibiskup, Mons. Jan Graubner odpověděl verdiktem, na který má právo a z hlediska kanonického práva je povinen to udělat. Učinil tak velmi nešťastným způsobem. Pokud v případě P. Váchy vidíme ve všeobecném spěchu polehčující okolnost, neměli bychom ji upírat arcibiskupovi. Oba pánové si věc ujasnili a došli ke smíru, který zveřejnili. Pokud spory, jak vidíme, dále trvají, je to proto, že různí rozvratní lidé odmítají tuto mrtvolu pohřbít.

Popsaný spor, jeho průběh a studie prof. Kunetky mě však vedou k tomu, že jde o věc podstatně závažnější. Víím, že všichni diskutující mají pravdu, byť každý jinou, a proto ji já mít nemohu. Nikdo mi však nemůže zakázat vyslovit mé názory, a to i v případě, že bych byl držen na uzavřeném oddělení blázince. Z toho, co čtu a sleduji ve společnosti, je jasné, že v majestátním hávu potřeby hájit a rozšiřovat poklad církve, který spočívá v mnohosti variant a přístupů v jednotě Kristovy lásky, doporučují přijmout vše a cokoli. Nejde přitom ani o toleranci, která, ač měnitelná, hranice vždy má. K čemu to povede? Souhrnně řečeno k rozkouskovaní a posléze atomizaci církve, která by tak mohla zaniknout. Nahradila by ji síť lidí, kteří se vzájemně milují. Taková síť by se jednak snadno trhala (lidé se často rozkmoťří), jednak by byla rozporuplná, protože v cyklu vzájemné lásky se zákonitě stane, že někdo dost vzdálený od člověka na počátku řady bude nenávidět toho, kdo na něm stojí. Konečně pak tato

síť nemá žádný pevný bod, který by ji určoval a garantoval. Ale podívejme se na jednotlivé projevy.

Začnu tím, že uvedená pluralita povede k odumírání pojmu svatost. Toho už jsme svědky. Masivně u věřících, obecně u nevěřících, a dokonce u značné části presbyteria. Uvažte, prosím, dvě věci. Jak jinak by se vyvíjel břevnovský problém, kdyby se mluvilo o *mši svaté*? Co znamená, když o někom řekneme, že *mu nic není svaté*? Znamená to, že se jedná o člověka *schopného udělat cokoli*. Mezi takovými lidmi dnes žijeme a často se stáváme jejich obětí. Každodenně jsme podváděni, okrádáni, vydírání, obelháváni, rozešťováni...

Pluralita názorů a neexistence přesné určené normy znemožní jakékoli kvalitní hodnocení znalostí a morálky. Právo na vlastní názor vede v první řadě k tomu, že v humanitních předmětech stojí proti sobě názor examinatora a zkoušeného. Takže odpověď na otázku: Kolik bylo evangelistů?, která zní: Svatí čtyři evangelisté byli tři, Petr a Pavel, musí být respektována jako správná. Ano, přeháním, ale v podstatě stejné případy jsou na denním pořádku. Daleko vážnější je situace u soudů. Názor viníka trestného činu z jeho pohledu nebude mravně závadný, a proto fakt, že zkopal malé dítě a způsobil mu zranění, musí vést k jeho beztrestnosti.

Další projev plurality a demokratizace bude vyžadovat více papežů, nejlépe třináct, kde třináctý bude stát na místě Kristově (jakýsi pravý papež), kterého ovšem mohou přehlasovat ostatní v roli apoštolů. Navíc se bude vyskytovat více závazných výnosů, z nichž si diecéze vyberou ten pro ně vhodný. Spolu s tím dojde také ke zmatku v dogmatech, která jednotliví papežové budou vyhlašovat, respektive rušit. Dlouhá staletí formulované Krédo může být farnost od farnosti jiné, takže zanikne jeho všeobecná platnost. Také liturgie a všechny svátosti se

mohou nejen lišit způsobem udílení, ale i formulí, což způsobí nejednotu a nejistotu o jejich platnosti. Nakonec budeme v postmoderním filosofickém blábolu poučení o tom, že Ježíš Kristus nikdy nežil a existuje jen skrze víru v hlavách věřících, čímž budeme uvrženi do nejistoty, zda vůbec existuje spása. Takové výroky už zazněly z úst renomovaných kněží.

Toto všechno konají protagonisté nového pojetí církve z lásky k věřícím, pro jejich dobro a pro jejich osvobození z pout poslušnosti. Jaksi přehlédli, že věřící uvádějí do zmatku a strachu o spásu vlastní duše. Hrůzné jsou přitom dvě věci. První je, že hlásají lásku, ale rozeštvou církve na nesmiřitelné nepřátele, kteří se budou hryzat jako vyhladovělé krysy. Druhou je, že si to nikdo neuvědomuje. Pokud ano, tak veřejně nevystoupí, protože mediálně proslulí protagonisté jsou považováni za nedotknutelné. Promluvit proti nim je téměř trestný čin. Jsem si toho vědom.

Závěrem vám položím jednu otázku. Nezdá se vám, že čelíme daleko rafinovanější snaze zlikvidovat církve, než bylo pronásledování prvokřesťanů nebo persekuce diktátorských režimů či svatých válek muslimů? Je to o to horší, že dnes čelíme bezbřehé hlouposti chytráků a „mudrců“. O tom máme v češtině krásné úsloví: *S hloupostí se ani Pán Bůh do křížku nepouští*.

Petr Píthla



Mons. Prof. Petr Píthla  
kanovník Kolegiátní kapituly Všechny svatých na Hradě Pražském

# REALITA

Od prvotního pádu, kdy „skrže jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrže hřích smrt“ (Řím 5, 12), nepřestává drama hříchu provázet lidstvo.

Znovu a znovu různými způsoby rezonuje ono prvotní pokušení: „Budete jako Bůh“ (Gn 3, 5). Chtít být jako Bůh, ze sebe a bez Boha, Bohu navzdory, vyjít z jeho područí a učinit se tím, kdo si v posledku určí, co je dobro a zlo, je ovšem touhou, která neodpovídá tomu, čím je lidský tvor. Neodpovídá realitě a jako taková vede do záhuby.

Zároveň Pán nabízí vykoupení. To se nicméně vždy uskutečňuje skrže poslušnost, skrže soulad s realitou, v posledku s realitou první a božskou, s jejím plánem spásy, zatímco svévole je usvědčována ze své planosti. Tak se napříč dějinami nepřestávají ověřovat slova žalmu: „Proč se bouří kmeny pohanů, národy proč snují marné plány? K boji povstávají králové, smlouvají se vládci proti Pánu, proti jeho pomazanému: ‚Zpřetřehjeme jejich okovy, shoďme ze sebe ta jejich pouta‘“ (Žl 2,2–3). Snaha vystoupit z vlastního stavu tvora, ze závislosti a područí vzhledem k Stvořiteli, je však vždy něčím marným. Ostatně prorok dodává: „Směje se jim na nebesích Pán, úsměšek má pro ně na svém trůnu“ (Žl 2,4). Záchrana spočívá v poslušnosti vůči Pánovu spásonosnému záměru: „Já jsem svého krále dosadil na Siónu, na své svaté hoře (...); proto, králové, už prohlédněte, poučit se dejte vládci země“ (Žl 2,6).

V následujících řádcích se chceme zamyslet právě nad poštilostí vzpoury proti realitě, jež charakterizuje cestu hříchu (1). Zároveň neopomeneme připomenout blahodárnost cesty, jejímž cílem je být se skutečností a jejím řádem v souladu (2). To proto, že člověk nikdy nepřestává být pouhým tvorem, závislým ve věci svého rozkvětu na Stvořiteli a řádu, který do stvoření vtiskl.

## I. Vzpoura proti realitě

Pro hříšníka je realita balvanem, na který naráží, ostnem, o který se zraňuje. Důvodem je, že stvořený svět v posledku závisí



Sochy Madony, sv. Dominika a sv. Tomáše Akvinského na Karlově Mostě. Foto: Tilman2007 / wikimedia

nikoli na něm, ale na Tom, jenž „co řekne, se ihned stane“ (Žl 33,9); totiž „Bůh náš, ten sídlí na nebesích, co se mu zlíbí to učiní“ (Žl 115,3). Stvořená realita, nakolik má bytí, vzhází celá z prvního a nestvořeného Bytí, z Toho, „který je ten, který je“ (Ex 3,14). Svět se zkrátka netočí podle přání svévolníka, ale podle věčného záměru božské prozřetelnosti.

Jistě, svobodný tvor může říci, že věc přetvoří po svém, převrátí řád, „vystoupí na vrchol oblaků, učiní se rovným nejvyššímu“ (Iz 14,14), že odmítne podřízenost svrchovanému a „nebude sloužit“ (Jer 2,20). A v tomto ohledu skutečně vnáší nepořádek do stvoření. Realita stvořená i nestvořená nicméně vždy do stihuje a usvědčuje toho, kdo se proti ní vzpírá. Již samotným hříchem tvor vnáší deformaci, porušení, poškození do sebe sama (ale i svého okolí, nebo, v případě hříchu prvotního, do předávaného lidství), nemluvě o dalších privacích a trestech, které jsou důsledkem jeho vzpoury proti autoru celého stvoření a jeho řádu. Slovy Písma: „Jen pohled na něj, počal zlo, těhotný zlobou zrodí lest. Past vyko-

pal a vyhloubil, však do své jámy padne sám. Narazí hlavou o svůj hřích, o zločin lebku roztříští“ (Žl 7,15). Tyto důsledky pochopitelně narůstají v souvislosti s tím, jak se hříšník zatvrzuje, a mohou, pakliže je skrže závěrečnou nekajícností zvěčněna i sama vzpoura, vyústit do trestu definitivního, jímž je věčné oddělení od reality první a božské.

Dílčí vzpoura tak je, skrže podrobení spravedlivým trestům, zapracována do řádu světa, jenž neomylně podléhá Bohu vševládajícímu, svrchovaně milosrdnému, ale též spravedlivému. Proto sv. Tomáš Akvinský učí (srov. *STh* I–II, q. 93, a. 6), že zatímco dobří jsou poddáni věčnému zákonu Hospodina jakožto ti, kdo dle něj jednají, zlí mu jsou v linii vlastního jednání podrobení nedokonale. Čeho se však nedostává na úrovni jejich jednání, je doplňováno na úrovni podstupovaných trestů, jimiž je uskutečňována spravedlnost.

Realita tak je pro člověka objektivní mírou, která, byť by se jí on chtěl vzepřít, nepřestává ohlašovat svou ontologickou konsistenci a závaznost, nepřě-



Jacob Hogers: Modloslužba krále Šalomouna (1635–1655)

stává se dožadovat svých práv. Je mírou již samotné pravdy spekulativní, vždyť člověk posuzuje pravdivě, jen nakolik je v souladu s realitou. A to nejen s realitou stvořenou, ale i nestvořenou. Stvořená realita totiž celá vzhází, nakolik má bytí, z božského principu, dle záměru jeho prozřetelnosti. Proto je Bůh zcela v pravdě nikoli proto, že vstupuje do souladu se stvořenými věcmi, ale proto, že vše stvořené je v souladu s jeho intelektem a jím je v posledku poměřováno. Božský intelekt tak je, jak praví sv. Tomáš (srov. *In Ioann.*, c. 18, lect. 6), první pravdou, totiž pravdou nikoli stvořenou a měřenou, ale pravdou zakládající a poměřující vše ostatní. Říci tedy například, že člověk je živočich rozumový, stvořený jako muž a žena, je pravda nejen proto, že to odpovídá realitě člověka, ale též, v hlubším smyslu, stvořitelské moudrosti samotného Autora lidské přirozenosti.

Podobně je realita pro člověka mírou pravdy mravní. Na základě své přirozenosti a stvořeného řádu člověk rozeznává, jaké jednání odpovídá tomu, kým je a k čemu je, coby bytost především duchová, zaměřen. I zde však platí, že přirozený zákon takto zachycený ze stvořené reality, je odvozen a participuje na zákonu věčném, kterým je sama první realita, totiž božská moudrost, jakožto svrchovaně zákonodárná a řídicí vzhledem ke stvořenému řádu (srov. *STh* I–II, q. 93, a. 1–3).

Člověk tedy nedochází autentického

rozvinutí a spásy jinak, než v souladu s realitou stvořenou a především nestvořenou. Této zákonitosti lidský tvor nemůže uniknout, leda že by se sám stal první mírou reality, coby její Autor a Stvořitel. Tvor se však nemůže stát Stvořitelem. Ten je ze své podstaty bytím zcela prvotním, nestvořeným a neproměnným, které nemůže vzniknout či vzejít z nějakých předchozích skutečností, ale naopak veškerou stvořenou skutečnost zakládá. Nezapříčiněné bytí nemůže vzejít jako důsledek předchozích příčin.

Proto i kdyby člověk nastokrát proklamoval, že odmítá zákonitosti, které by měly přecházet jeho rozhodnutí a tím ho svazovat, neznamená to, že by jim přestal podléhat. I kdyby například prohlašoval, že nyní, ve jménu panství nad svým tělem, platí právo rozhodnout svobodně o životě nenarozeného, že nyní je možno, aby se muž rozhodl nebýt již mužem, že pohlavní život není vyhrazen manželství muže a ženy nebo třeba že hlubší naplnění člověka se uskuteční přenesením života do ráje digitálního metaversa, neznamená to ještě změnu na straně mravního zákona, ale spíše změnu k horšímu na straně svévolného lidského subjektu. Krev nevinných nepřestává volat ze země, chromozomy XY připomínají, že mutilace muže ještě neznamená zrození ženy a rozbité, vnitřně prázdné, životy odhalují spoušť záměny reality za digitální iluzionismus. Rozhodnout se, že hřích již není hříchem či že mu již ne-

přísluší trest, neznamená, že jím přestane být a Boží spravedlnosti již nepodléhá. A i kdyby člověk nastokrát ztotožnil poslední kritéria pravdy třeba se svým ideologickým či politickým východiskem, kvůli němuž by byl připraven leccos ospravedlnit a leckteré odepsat, běh světa nepřestává upomínat, že se řídí principy zcela jinými, v posledku prozřetelností Boha, jenž ostatně miluje všechny a na kříži za všechny prolil svou krev, aby je vysvobodil ze smrti hříchu.

Cesta svévole, falešné svobody a falešného sebezbožštění tedy neomylně vede k rozčarování, strádání a otroctví hříchu. Slovy Apoštola (Řím 6,16): „Což nevíte, že když se někomu dáváte do otroctví, abyste poslouchali, stáváte se otroky pána, jehož posloucháte, buď hříchu pro smrt, anebo poslušnosti pro spravedlnost?“ Apoštol ovšem dodává, s ohledem na spásu spočívající v poslušnosti vůči zachraňujícímu Kristu: „Ale ať jsou Bohu vzdávány díky; kdysi jste byli otroky hříchu, nyní jste se ze srdce poddali pravidlu nauky, již jste byli svěření, a osvobozeni od hříchu jste byli podřízeni spravedlnosti (Řím 6, 17–18).“ Podívejme se nyní na tuto cestu pravého rozvinutí člověka, jež se uskutečňuje v souladu s tím, čím je člověk, čím je stvořitelská moudrost a její plán spásy.

## 2. Poslušnost realitě

Pro člověka dobrého je realita vodítkem, pramenem moudrosti. Dává mu zachytit pravidla jednání, aby tak mohl autenticky rozvíjet své lidství. Promyšlením skutečnosti a jejího kauzálního řádu může lidský rozum dospět až k poznání reality zcela prvotní a transcendentní, k božskému principu a cíli univerza (srov. Řím 1,19–20; Mdr 13,5; 1. vat. koncil, konst. *Dei Filius*). Jaká je jeho vůle, jaký je jeho záměr s člověkem?

Bůh člověku zjevuje, že ho volá k cíli, jenž přesahuje možnosti a nároky lidské přirozenosti, a to skrze vykupitelské dílo jediného prostředníka, Spasitele Ježíše Krista, vždyť „pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy“ (Sk 4,12). Pán též dává člověku nauku, která takovému cíli odpovídá, nadpřirozené ctnosti a prostředky, které do něj uvádějí, opřené o Kristovu





spásonosnou obět, jež jediná má sílu přinést dostiučinění za hříchy celého lidstva, a to pro nekonečnou důstojnost Kristovy božské osoby.

Tím cílem je objetí Boha nejprve ve víře a lásce, na věčnosti pak v blaženém patření. To je věčný život a blaženost, totiž vidět první a božskou realitu tváří v tvář, jí být zcela připodobněn, formován a uchvácen, v ní najít naprosté naplnění: „Věčný život je, že poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista“ (Jan 17,3). Jak v komentáři na tato slova připomíná svatý Tomáš, poznávat intelektem nějakou realitu znamená stát se, určitým způsobem, touto realitou. Proto poznávat v přímém intelektovém vidění toho, jenž

je realita věčná a život věčný, znamená mít život věčný, žít život věčný (srov. *In Ioann.*, c. 17, lect. 1).

Cíl je tedy dán, jakož i cesta. Ta se uskutečňuje v přijetí za Boží syny skrze Syna jediného a pravého, neboť „ty, které si napřed vyhlédl, ty také předurčil, aby byli ve shodě s obrazem jeho Syna, aby tak on byl první z mnoha bratří“ (Řím 8,29). Předpokládá „poslušnost víry“ (Řím 1,5) vzhledem k Bohu a jeho spásonosnému plánu. Člověk není Autorem lidství. Pravdy o svém pravém zacílení a povolání neurčuje, ale přijímá je od toho, z něhož vzešel. V tom záleží jeho spása.

\*\*\*

Je tedy zřejmé, že pravé zbožštění spočívá nikoli v pyšné touze vynést se na místo Boha, ale v pokorném podrobení se jeho záměru, v souladu s realitou a jejím řádem. Svobodný tvor si jistě může za poslední cíl zvolit nějaké dobro stvořené, třeba sebe sama, může si vymýšlet svou cestu, své náboženství, své zacílení, s tím, že je odmítá od někoho přijmout, ale rozhodne si o nich sám. Svěvole však neomylně odvrací od božského cíle a tím i od skutečné blaženosti, neboť Bůh jediný může naplnit lidskou duši, jak to nedostižným způsobem vyjádřil sv. Augustin.

Nezřízená láska a sebestřednost tak paradoxně znamená nejhlubší ztrátu pro sebe sama, minutí se pravým cílem. „Kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho“ (Mt 16,25). Podobně nezřízené zakládání si na vlastní svobodě vede k neplodnosti a otroctví hříchu, ať již jsou proklamace jakékoli. Jak praví N. Gómez Dávila v jednom ze svých aforismů: „Pro člověka vulgárního není důležité, zda je, ale zda si myslí, že je svobodný. To, co ve skutečnosti jeho svobodu mrzačí, ho neobtěžuje, pokud se mu o tom neříká.“

Cesta vyjít ze sebe do Boha a podrobení celého života Svrchovanému naopak zjednává člověku nejvyšší obohacení. To proto, že je tvorem. Je stvořen Bohem a pro Boha. Jeho štěstí tak spočívá ve stále hlubší účasti na jeho životě, pod jeho panstvím, v uskutečňování slov Apoštola: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 1,20). Realitu božskou a nestvořenou pak má jednou obejmout v naprosté plnosti, v nevýslovném sjednocení a spočinutí blaženého patření. Tak bude navždy připodobněn Tomu, který je: „Budeme mu podobni, protože ho uvidíme tak, jak je“ (1 Jan 3,2).

fr. Metoděj Maria Němec OP



fr. Metoděj Maria Němec OP  
farní vikář u sv. Jiljí v Praze

## KOSTI SV. ZDISLAVY

Udělalí jsme si nedávno pouť do Jablonného v Podještědí. Poslové jara, sněženky a krokusy na zahrádkách, ukazovaly cestu „poutníkům“ ke Zdislavíně studánce.

Nenucená krása české krajiny, budovaná generacemi, které ještě disponovaly smyslem pro krásu i logiku, nás provázela k podstatnému.

Vábení sněženek podlehl i dva satanisté. Kluk a holka. Přišli si načepovat do petek zázračnou vodu tryskající z útroby Matky Země. Na kůži povinné kérky s okultními symboly, módní piercing a asi i alternativní implantáty pod kůží. Celí v černém. Kdybych nebyl stydlivý, oslovil bych je takto: milá satanistko, milý satanisto. Je skvělé, že máte vůči něčemu úctu. To je dobrý start do dobrého života. Vědomí, že vás něco přesahuje, je klíč k životu. Akorát musíte vyměnit optiku a pořídít si nové brýle. Temné brýle Ozzyho Ozbournea mohou působit autenticky, ale je to jen popkulturní finta, přeboostrovaný kýč. Víte, ono je to tak: stvoření nemáme v úctě kvůli němu samému, ale kvůli jeho Původci. Abyste rozuměli: stvoření je dobré, tělo je dobré, vy jste dobří... ale jedině díky svému Stvořiteli a tehdy, když se k tomu dobru svobodně rozhodnete. Jen kvůli Němu vůbec máme pojem „dobré“.

Víte co? Naberte si vodu a jděte za Zdislavou. Její lebka vás naučí víc než black metal. V „zimní kapli“ baziliky, kam byla dočasně ubytována kvůli rekonstrukci oltáře v chrámu sv. Vavřince a sv. Zdislavy, můžete pohledět do jejích prázdných očních důlků a rozšklebené štěrbiny po nosní kůstce. Chcete-li poznat slávu Boží a jeho stvoření, jděte pozdravit její lebku. Nese krásu autentičtější než všechny ty celebrity, které znáte z Českých lvů. To jejich pozlátka patrně způsobilo, že jste začali uctívat temnotu. Ani se tomu člověk nediví.

Chcete-li opravdovou alternativu k tomuto světu falešných model, pravou rebelii, běžte se poklonit jejím kostem, spočívajícím v rakvi a čekajícím na Vzkříšení v katakombách pod kostelem. Dostane-li se vám milosti, možná tam i uvěříte v dobrého Stvořitele. Možná dostanete dar Víry. Jasně, je to dar, ne výherní automat.

Bazilika je krásná, ale její krása nevznikla kvůli kráse samé. Jejím původcem je hrůza hrobu, nad kterým se klene. Nebýt té, která je tam pohřbena, nikdo by neměl potřebu stavět tam tak předimenzovaný kostel. Pracovali na něm nejlepší mužové své doby. Umělci, sochaři, malíři, geometři, stavitelé až z Vídně, místo aby lítali za sukněmi žijících vrstevnic, jako blázni kmitali kolem torza Zdislaviny lebky, budovali baziliku, natírali ji na bílo a na červeno, zdobili sochami, vyřezávali, malovali a modlili se. Torzo lebky ozdobili pozlacenou korunkou, aby výsledný dojem z ní byl ještě působivější – jako by je uplácěla příslibem nějakých mimořádných rozkoší. Myslím, že ani Varg Vikernes nevymyslel nic tak morbidního, ani sebetemnější rachot elektrických kytar nesvede tolik co tahle zpráchnivělá lebka nazdobená jak dívka při prvním svatém přijímání. Jenže oni to nedělali z úcty k temnotě. Ale z úcty ke Stvoření a k člověku svatého života. Z lásky ke Stvořiteli. Věděli, že ona lascivní hrůza hrobu je podmínkou triumfu krásy mnohem větší, než kdy mohla být za života. Tahle drobná žena, která nepřežila svých třiatřicet let a kvůli níž vlastně vznikl celý tento barokní týátr, se stala součástí posvátné Tradice.

Je součástí Tradice a Nauky, která nás brání před zvláštním subjektivismem. Ale pozor: když si necháte tradici a vše ostatní zahodíte, stane se z vás konzervativec. Budete uctívat chrám, aniž byste cháпали, proč byl postaven. Zdislavina lebka se pro vás stane součástí koloritu, něco jako frgál na Valašsku nebo jihočeské baroko. Za projev konzervatismu lze považovat i upalování vdov v Indii. A když zavrhnete Tradici a Nauku, stane se z vás „liberál“. Chrám i lebka se stanou symbolem. Kotva, srdce a kříž v presbytáři chrámu, ba i ta nešťastná duha začnou mít nadjednou význam „arbitrární“, nahodilý,

svévolný. Bible se stane sbírkou metafor a Bůh se stane „neznámým“ a nepochopitelným. A vy zůstanete na pospas své zcela od všech pout osvobozené, bezbřehé vůli. Myslím, že také tohle z vás udělalo satanisty. Z obojího dýchá prázdnota. Vy asi hledáte opravdovou hloubku, reálnou kotvu, pravou svobodu.

Katolické křesťanství je „společstvím živých, mrtvých a nenarozených“. Neodmítá tělo, ani ducha, sexualitu, ani celibát a člověku přiznává svobodu, díky níž je obrazem Božím. Je to však svoboda v hranicích (nad)přirozeného zákona – jedině tak lze „naplňovat vlastní potenciál“. Nejde o protiklady, ale o nutnou součást vyšší reality. Neboť v silách člověka zcela osvobozeného ode všeho je vše dobré, co stvořil dobrý Stvořitel, proměnit v závislost a destrukci.

Katolicismus není ani liberální, ani konzervativní. To je jen politika, která pronikla někam, kde nemá co dělat – je to boj o moc. Katolicismus je realistický. Je logický, neboť rozum není „děvka ďáblůva“. Ale není racionalistický, je mu cizí vysušený racionalismus „osvícených“ kateder. Logika a rozum jsou součástí tajuplné mystiky stvoření. Proto uměl vybudovat takové chrámy a takovou teologii. Je laskavý, neboť ve všem a ve všech se snaží vidět dobro Božího stvoření. I ve vás, třebaže se sebevíc zohavíte na těle i na duši. Ale není bezbřehý. Říká: včas se vykašlete na hledání falešných bůžků, dřív, než překročíte tenkou červenou linii, za níž už není návratu. Běžte za Zdislavou a pohledte do jejích prázdných očních důlků. Její mrtvý pohled, stejně jako živá krása sněženek, vás dokáže obejmou svou láskou, když si nasadíte správné brýle.

*Tento text je poděkováním řeholnicím a řeholníkům pečujícím o kosti sv. Zdislavy.*

Jan Šindelka  
farní knihovník



# MEDIÁLNĚ ZDATNÍ KNĚŽÍ

Nelze zamlčet, že jedním z nově nastražených lákadel se po roce 1989 stala i pro katolické kněze možnost osobního sebezviditelňování v médiích. To však s sebou nese nemalé riziko ohrožení vlastní kněžské svátostné identity.

Vědomí reprezentace samotného Krista má totiž kněze vykořeňovat ze zajetí osobního „já“ ve prospěch ztotožnění celé bytosti s vlastní svátostnou úlohou. Na druhé straně to ovšem neznamená, že by kněz měl být pouhým vybledlým a beznázorovým instrumentem anonymní instituce, že by měl postrádat zřetelně vyprofilovanou a silnou osobnost. Právě toto je jednou z nejnáročnějších úloh kněze, aby totiž na jedné straně nebyl „třtinou větrem se klátící“ (Mt 11,7), avšak zároveň zůstal knězem veskrze svátostným, odkazujícím na Krista tak, jako na něj kdysi odkázal Jan Křtítel svými pokornými slovy: „On musí růst a já se menšit“ (J 3,30).

## Rady privilegovaných

Pokud někteří kněží v sobě postrádají tento nezbytný korektiv a zároveň usilují o zviditelňování své osoby v médiích, mohou dospět ve svých snahách až k žalostným sebekarikaturám. Všechno a všechny okolo sebe takový kněz filtruje skrze vlastní ego a svým trvale recyklovaným „já“ přejímá úlohu jakéhosi nadřazeného božstva, které tu kriticky, tu blahosklonně posuzuje církev, svět, společnost a také politické dění. Čím rozvolněnější jsou jeho náhledy na závaznou církevní nauku, tím rigidnější jsou jeho dogmata ve sféře politiky. Přitom však církev jednoznačně nařizuje, že je třeba se varovat, aby v otázkách připouštějících různé názory nikdo „nevydával své soukromé mínění za nauku církve“ (kánon 227 CIC). Avšak vzhledem k tomu, že například předvolební pastýřské listy našich ordinářů mívají spíše neutrální vyznění, mnozí věřící se rádi i v katolickou církev provozovaných médiích seznámí s radami privilegovaných kněžských vyvolenců. Lze konstatovat, že učitelský úřad církve, magisterium, sice mediálně



Foto: © Zuzana Kostková / Člověk a Víra

angažovaným kněžím formálně nenáleží, avšak vzhledem k osobní popularitě a umění sebe prezentace mají jejich vyjádření o různých otázkách nesrovnatelně dalekosáhlejší dopad nežli opatrnický styl oficiální církevní mluvy.

## Umění manipulace

Je tak možno rozlišovat mezi kněžími, kteří žijí své kněžství opravdu niterně a často i za cenu zneuznání či pohrdání, a naopak „osobami za kněze vysvěcenými“, jež rády využívají všech možností pro posilování vlastní popularity a vytváření oddaných fanklubů. Tendence disponovat, ba manipulovat zástupy věrných se duchovním nevyhýbala i v dřívějších dobách, ale jsou to teprve média, jež umožňují jako účinné zvětšovací sklo mnohonásobit význam osoby kněze, který by se jinak musel spokojit s pokornou a „neviditelnou“ službou svému stádcí ve farnosti. Tatáž lupa funguje

také obráceně: díky obrazovkám narůstá fanklub mediálně zdatným kněžím nejen v kostele, nýbrž také mezi diváctvem a čtenářstvem.

Toto disproporčně nabobtnalé auditorium je ovšem poněkud nestejnorodé. Za současného stavu katolické církve a společnosti se jedná o prapodivnou mesalianci mezi liberálně orientovanými katolíky, kteří by chtěli církev radikálně přeměňovat, a sekulárními mediálními a intelektuálními „elitami“, z nichž mnohé by církev nejraději neviděly vůbec. Je pro ně zajímavá jen tehdy, když mohou spolu s mediálními kněžskými oblíbenci solidárně bojovat proti její dosavadní zkostnatělosti. Obě dvě skupiny se tak dojemně shodnou na tom, že jejich mediálně oblíbení a kriticky se vyjadřující kněží souhlasí s likvidací čehokoli, co spojuje katolickou církev s její dosavadní „temnou“ minulostí a stále ještě neúnosně „strnulou“ přítomností. Od-



stranění celibátu, zavedení kněžství žen, ignorace či popírání dosavadní morální nauky církve, zavedení církví posvěceného stejnopohlavního manželství, afinita k LGBT+: toto vše a mnohé další se stává cestou a cílem. Některé kroky či výroky současného pontifikátu jim sice mohou nahrávat, avšak pokud týž papež říká něco odlišného, než odpovídá jejich správnému „narrativu“, cudně to naši mediální oblíbenci zamlčí.

### „Nebudeme vést kulturní války“

Z úst církevních mediálních hvězd se však jistě nedočkáme například jednoznačného zastání ve prospěch ochrany nenarozeného života nebo tradiční rodiny. Tabuizovaným tématem je pro ně také například život věčný, ba dokonce riziko věčného zavržení, o němž nikdo nehovořil tak naléhavě jako sám Kristus. Otevírat tato nepohodlná témata by znamenalo ztrátu dlouhodobě budované popularity. Zásadní morální a společenské problémy tudíž spolu s církevní naukou zameteme pod koberec pod průhlednou záminkou, že přece „nebudeme vést kulturní války“.

Mediálně pěstovaná jednostrannost se také ukazuje v případě mnoha knih rozhovorů s duchovními. Vybraní novináři je vedou s vybranými kněžími, kteří jsou v jednom šiku zastánci modernizující se církve. Musí to být zkrátka „tak

trochu jiní“ kněží, kteří přinášejí něco zajímavého i pro sekulární společnost a umí se prezentovat jako nositelé originálních a od „obyčejné“ církve se distancujících myšlenek. Zato kněží, kteří hlásají nezkrácené evangelium a autentickou nauku církve, nejsou mediálně nikterak zajímaví. Je snadné uhodnout, která z těchto dvou skupin kněží má privilegovaný přístup také do oficiálních katolických médií. Moravským babičkám sice obětavě slouží „nevýrazní“ kněží z druhé skupiny, avšak tytéž babičky otevrou týdeník honosící se přízviskem „katolický“ a vyhrězne na ně elitářství kněží a publicistů jednoho jediného, a to liberálního směru, jak jsme na to dnes zvyklí i z necírkevních médií. Platí to ovšem ze svých ztenčujících se peněženek ony babičky.

Obrovské mediální i poněkud skromnější nemediální fankluby kněžských oblíbenců ve skutečnosti představují optický klam. Nebýt totiž příslušného oblíbence, chyběli by i jeho fanoušci, neboť tyto příznivce oslovuje spíše knězova osoba, nežli samo poselství evangelia. Ano, dnešní trend svědčí spíše péči o mediální obraz církve, což vytváří živnou půdu pro rozvíjení privilegovanosti mediálně angažovaného typu kněží. Liberální katolicismus, který tito duchovní zosobňují, prakticky splývá se sekulární společností, rozumí si s ní a sdílí její hodnoty. Těší se tak mediální i společensko-

politické popularitě, avšak nábožensky a duchovně je ochablý. Dlouhodobě se totiž ukazuje, že v jeho prostředí se vytrácí ochota zakládat rodiny s mnoha dětmi a předávat víru potomstvu. Podobně není liberální katolicismus schopný naplnit kněžské semináře mladými muži, toužícími předávat víru v Krista. Pro život církve tak probíhá důležité dění právě tam, kam mainstreamová média nedohlédnou, protože tam dohlédnout nechtějí. Zato pro tu část církve, na kterou se tatáž média příznivě a ochotně orientují, platí Kristova slova: „Běda, když vás budou všichni lidé chválit; vždyť stejně se chovali jejich otcové k falešným prorokům“ (Lk 6,26).

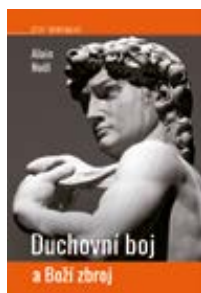
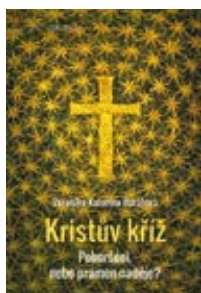
P. Stanislav Příbyl



P. doc. JUDr. Stanislav Příbyl Ph.D., Th.D., J.C.D.  
rektor kostel Nanebevzetí Panny Marie v Praze na Karlově a soudce  
Metropolitního církevního soudu  
Arcidiecéze pražské

## Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,  
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: [www.paulinky.cz](http://www.paulinky.cz), [objednavky@paulinky.cz](mailto:objednavky@paulinky.cz)



### Veronika Katarína Barátová: Kristův kříž, Pohoršení, nebo pramen naděje?

Je Kristův kříž pohoršením, nebo zjevením hluboké Boží lásky a z ní tryskající naděje? Dá se vůbec věřit Bohu, který vydá vlastního Syna na smrt? A jak vlastně rozumět této „spasitelné smrti“? Mějme odvahu ponořit se do tajemství Kříže.

Brož., 112 s., cena 199 Kč

### Alain Noël: Duchovní boj a Boží zbroj

Otázka zní, zda bojujeme „dobrý boj“, o němž mluví apoštol Pavel, nebo spíš nějaké svoje války a půtky. Dobře rozlišit, jaký boj nevzdávat a z jakého naopak vycouvat, a k tomu ještě umět zacházet s duchovní zbrojí, není jen tak.

Brož., 208 s., cena 269 Kč

# V ČESKU JE VÍC PSŮ NEŽ DĚTÍ

Vždy se vyplatí přečíst si, co je napsáno malým písmem. Ze strachu z ruského útoku může EU prosadit další prvek centralizace – budování společných vojenských struktur, což by znamenalo vážné omezení národní suverenity, píše španělský publicista Ángel Carmona v *PCh24.pl*. Myslenka, že evropské země mají být zodpovědné za svou obranu, se znovu objevila už za Trumpovy éry, ale skutečným cílem není jen větší bezpečnost, nýbrž odebrání autonomie státům v otázkách obrany a vojenské koordinace. V praxi by to znamenalo, že rozhodování o vojenských otázkách už nebude plně v rukou jednotlivých vlád, ale podléhalo by evropským strukturám, které mohou mít své vlastní politické a ideologické priority. Na první pohled se může zdát pozitivní, že se Evropa snaží stát vojensky soběstačnější a méně závislá na Spojených státech. Jenže pokud si přečteme detaily tohoto plánu, zjistíme, že se nejedná pouze o zvýšení obranných rozpočtů či spolupráci mezi jednotlivými státy. Mluví se o vytvoření vojenské rady, která by nemusela rozhodovat jednomyslně, což by umožnilo, aby některé státy byly přehlasovány a nuceny se podřídit vojenským operacím, se kterými by třeba nesouhlasily. Historie ukazuje, že podobné kroky vedly k omezení suverenity států – maastrichtská a lisabonská smlouva jsou jasnými příklady, kdy se pod záminkou integrace ztrácela rozhodovací pravomoc národních vlád. Tento tlak na centralizaci není jen vojenský, ale má širší politické důsledky, které mohou zasáhnout i otázky morální a kulturní. Sjednocování obrany může být předzvěstí hlubší integrace v dalších oblastech – od hospodářství až po otázky bioetiky či rodinné politiky. Už dnes vidíme, že přijetí liberálních postojů v otázkách jako potraty, genderová ideo-



Foto: Radek Hanskut / Člověk a Vira

logie či redefinice rodiny se stává téměř podmínkou pro soulad s evropským politickým proudem. Národní státy, které se těmto trendům brání, čelí tvrdému tlaku, mediálním útokům a sankcím. Přitom některé evropské země ukazují opačný trend. Ve Francii například narůstá vliv muslimského rigorismu, což paradoxně (Bohu díky!) vede k tomu, že někteří mladí lidé znovu objevují vlastní křesťanské kořeny. Očekává se, že v roce 2025 dojde ve Francii k rekordnímu počtu křtů mladých lidí a dospělých. Zdá se, že kulturní tlak a konfrontace s jinými náboženskými tradicemi vede část evropské společnosti k obnově vlastní identity.

Naopak v Maďarsku jsme svědky agresivního odporu vůči zákonům chránícím veřejnou morálku. Zákon omezující pochody propagující sexuální a genderové poruchy vyvolal zuřivé reakce místní levice. Aktivisté v reakci na přijetí zákona zapálili světlice a pustili z reproduktorů ruskou státní hymnu, což vedlo k evakuaci části parlamentu. To ukazuje, že tolerance a svoboda se v dnešní Evropě často

vykládají jednostranně – pokud někdo prosazuje konzervativní hodnoty, čelí agresi a snahám o umlčení.

Skutečná demokracie má ale znamenat respekt k vůli většiny, svobodnou diskusi a ochranu tradičních hodnot. Pokud se však každý pokus o jejich prosazení setkává s hysterickými reakcemi, násilnými protesty a mediální šikanou, pak už nejde o demokracii, ale o diktát menšinové ideologie, která odmítá respektovat pravidla svobodné společnosti. A známe praktické příklady, i ty mnohé čerstvé, právě též z naší země.

Promiňte, že si tohle neodpustím, ano, je to má osobní vášně. Do kanceláře pořadatele Pochodu pro život 2025 (ano, 25. ročník!) dorazila SMS tohoto znění: „Dětí je v ČR 1,7 mil., registrovaných psů 2 mil. Ti se o nás asi nepostarají.“ Demografie je sekundární problém, ten primární je naše nadřazenost nad volbou, kdo se má a kdo nemá narodit. Zveme jménem celé redakce na Pochod pro život v sobotu 26. dubna. Vaše kroky jsou potřeba!

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctideník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.

Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; prof. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, http://rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010

Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.:arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.